

"Kníže míru" v pravém světle

VII.

Ta okolnost, že každá z vlád ve válce sčítaných snaží se svrhnutí se sebe zodpovědnost za rozšíření tohoto děsného požáru, jest nejlepší důkazem, že válka dá se těžko ospravedlnit. Volání Němců, že bojují za civilisaci, bylo až pozdějším nápadem a ovšem že nejméně začalo se ozývat, když se do války zaměřovalo Japonsko jako spojence Anglie. Ze však od samého počátku císař německý hleděl na svoji stranu zřítelí "světového Turka" a že nyní rozdmýcháním povstání mezi mohamedány v anglických a francouzských državách, to se patrně srovnává s "civilisací".

Válku začalo Rakousko, spojence Německa, neboť onu notu do Srbska poslalo v tom vědomí a přesvědčení, že země ta nepřistoupí na všechny její podmínky. Rakousko žádalo, aby na vyšetřování domnělého spiknutí na zavraždění arcivévody Františka Ferdinanda podílela se rakouská komise. Dejme tomu, že po hromadném lynčování Italů v New Orleansu italská vláda žádala, aby se na vyšetřování podílela italská komise — jakou asi odpověď byly by Spojené Státy daly? Na tuto podmínku Srbsko, jako samostatný stát, prostě přistoupiti nemohlo, to věděli ve Vídni zrovna tak dobře jako v Bělehradě a proto, ve věci tak důležité, která strhnutí mohla celou Evropu do války — což se také stalo — Rakousko dalo Srbsku lhůtu celých osmačtyřiceti hodin na odpověď a již před zasláním svého ultimata činilo přípravy k válce.

Ze Rakousko válku rozdmýchalo, že dalo Srbsku podmínky, na něž přistoupiti nemohlo, to se vyvrátiti nedá. Jakou však úlohu hrálo Německo? Němci chtěli by namluviti světu, že válka, kterou Rakousko začalo proti Srbsku, byla pro jeho spojence, Německo, velikým překvapením. Vždyť přý císař Vilém, nic zlého netuše, vyjel si na prázdniny do skandinávských vod, kde obdržel tu osudnou zprávu, že evropský mír octl se ve vážném nebezpečí.

Kdo tomu chce věřiti může, ale pochybujeme, že najdou se vůbec lidé průměrné inteligence, kteří by tomu věřili. Podrobnosti smlouvy, která váže trojspolek, nebyly sice nikdy dány na veřejnost, ale tolik jest známo, že Německo, Rakousko a Itálie měly si vzájemně přispěti na pomoc, kdyby některá z těch zemí napadena byla a že žádná z nich nesměla započítí válku, aniž dala plnou vědomost ostatním. Itálie po více roků byla členem trojspolku jenom dle jména, neboť národ nenáviděl Rakousko, avšak mezi Vídni a Berlínem panovalo skutečné důvěrné přátelství a denní výměna náhledů. Vždyť po léta nejenom císařové se navštěvovali, avšak dokonce členové německého generálního štábu zajížděli do Rakouska, aby se přesvědčili, zdali jest hodným svého spojence, zdali zbrojí jako Německo. A ve světle toho všeho Němci chtěli by namluviti světu, že v Berlíně nenosou zodpovědnost za rozšíření této evropské války. Historickou pravdou bude, že Rakousko zaslalo ultimatum Srbsku, až když v Berlíně na všech ny ty plány dali své O. K. Pak císař odejel do skandinávských vod, aby se dal "překvapiti" válkou srbsko-rakouskou.

Při tom dlužno mít na paměti, že na Rakousko nikdo neútočil, a tudíž Německo nebylo smlouvou vázáno pomáhati mu a ještě více dlužno mít na paměti, že také na Německo nikdo neútočil. Po vypovězení války Srbsku se strany Rakouska jako se mobilisovali Rusko, a to přý vlastně evropskou válku zavinito. Německo žádalo, aby Rusko mobilisace zastavilo, a když se to nestalo, vypovědělo mu válku.

Děly se to však divně věci. Každý by očekával, že když Německo vypovědělo Rusku válku, že s celou mocí svojí hne se proti svému nepříteli — než chybá lásky. Na místě toho, dva dny po vypovězení války Rusku, Německo se svojí hlavní armádou byla již v Lucembursku a Belgii a na západních hranicích francouzských

skutečnosti arbitrace a že jeho spojence, Rakousko, nemohlo by s ním podobným souhlasiti, to že podnět musel by vyjíti od něho.

Těto prázdné, hluché, mrtvé formalitě obětován byl evropský mír a obětováni byly již statisíce a snad obětovány budou miliony lidských životů. A že císař Vilém válku vítal, aby se mohl vrhnouti na Francii, dokazuje sběhnutí se událostí. Vrhli se na republiku přes Belgii a přes Lucembursko, porušiv neutralitu těchto zemí, již smlouvou byl vázán šetřiti, vrhli se na republiku, ježto dle jeho mínění nadešla příležitost k dokončení díla Bismarckova, jež "Francii vykrvácel až zůstala smalá". O to se mu jednalo, k vůli tomu zrovna zoufale appealoval na Anglii, aby zůstala neutrální a sliboval jí hory doly, aby jenom dovolila Německu zardousiti republiku.

Ze Anglie nevydala Francii na pospas Německu, nebylo z pouhého altruismu, z pouhého "platonického přátelství". Anglie nemohla dovoliti zkrúšení Francie

Balkáně, jehož národové ještě se nevzpamatovaly ze strašných válek a jest dosti pravděpodobno, že ani po zahájení mobilisace čtyř armádních sborů v Rusku neočekávali válku a jest ještě více pravděpodobno, že kdyby Německo nebylo se postavilo v Rusku, kdyby jej nebylo ujistilo svoji podporou, kdyby bylo řeklo, "zavraždění následníka trůnu bylo ohavným zločinem, který zasluhuje potrestání, ale nutno mít na zřeteli větší, důležitější a vyšší zájmy, my nesmíme ohroziti evropský mír." — Rakousko sotva bylo by vytrhlo proti Srbsku a ruská částečná mobilisace byla by měla asi zrovna ten účinek, jaký si v Petrohradě přáli. Rakousku měla být dána výstraha: "Hand off!" Hledíme-li na ty věci, jak se udály, uvázíme-li ty nepřátelštější vztahy mezi Vídni a Berlínem, jest prostě nemyšlitelné, že Rakousko bylo by se pustilo do války bez souhlasu Německa.

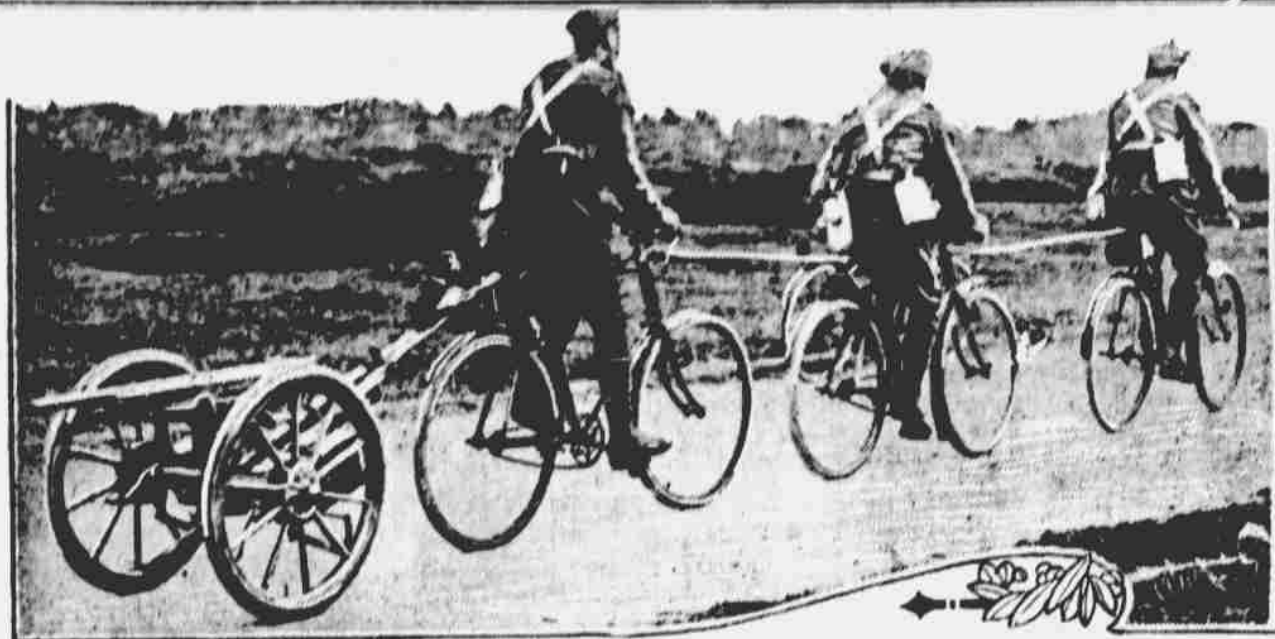
Když císař německý dal by se obhájit, že nemůže býti na něho uvržena přímá zodpovědnost za evropskou válku, zodpovědnosti nepřímé nikdo jej nesprostí. On válece mohl zahrániti a on mohl zabrániti válce evropské ještě i potom, kdy Rakousko vypovědělo již válku Srbsku, kdyby byl uposlechl dvojího vyzvání Velké Británie, aby země tato, Německo a Francie, země nemajíť žádného přímého zájmu v Srbsku, společně slyvem svým působily v Petrohradě a ve Vídni k odvrácení války. To však císař Vilém dmlít z toho velice závazného důvodu, že byla by to ve

Barbarství, páchané německými žoldnéři v Belgii, ohromilo svět a konečně Němci korunovali tu svoji civilisaci požadováním výpalného od dobytých měst a provincií v Belgii, což jest obnovení středověkého způsobu vládnutí. Na lidu provincie Brabantké, v které leží hlavní město Brusel, požadují ohromnou sumu \$90,000,000, a nejenom to, jako barbaři páli města a vesnice a střílí bezbranné civilisty, muže i ženy, což, jak na počátku třetího stati již řečeno, jest sprostou vraždou. Měli jsme v úmyslu uverejnití všechny ty případy bestialnosti, které německí vojáci v Belgii spáchali, avšak nemohli do účelu, poněvadž v časopisech každý se o tom dočetl. Podobné bestialnosti se neděly ani ve válce ruskonojaponské, kdy, s německého hlediska, válčili proti sobě dva necivilisovaní národové.

Abyste Němci před světem očištěli, začínají rozhlášovati, že Belgičané páchali napřed ukrutnosti na německém obyvatelstvu v Belgii, když německá armáda vtrhla do oné země a že jim tedy pouze oplácejí. Německý odbor námořnictva oněhdy vydal o tom pro "americkou spotřebu" prohlášení, ale jak nestydatě lze, svědčí následující odstavec: "Všichni rakouští lidé, zvláště Poláci a slovanští Češi, prohlašují v nadšených demonstracích, že jsou rozhodnuti pomstiti se za krutou vraždu arcivévody".

Zde to tedy máme. Soukromé dopisy, které došly do Ameriky, sdělují, jaké srdečnoucí scéný odehrávaly se ve vlastní naší, když do měst a vesnic došel rozkaz mo-

ANGLICKÉ BICYKLOVÉ DELOSTŘELECTVO.

ANGLICKÉ BICYKLOVÉ DELOSTŘELECTVO.

NĚMECKÉ DELOSTŘELECTVO V LUTICHU.

mír dá se udržeti jenom tehdy, když všechny země budu až po zuby ozbrojeny, ukázalo se nyní.

VIII.

Za starých časů Germáni, a pokřikem, že nesou víru Kristovu mezi pohany, vyvražďili polabské Slovany. Dnes křičí, že hájí evropskou civilisaci. Jak té civilisaci rozumí, již se ukázalo a koně ona již zazářila dříve; když se Německo připravovalo k této válce, k tomuto vraždění milionů. Zazářila v brutalitě německého militarismu, v kterém byl systém. Nikde nebylo zacházeno s prostými vojáky tak brutálně jako v Německu, o čemž často zprávy na veřejnost pronikly a byla vydána kniha, nikoli někde v cizině, nikoli kniha psaná cizincem, nýbrž kniha sepsaná německou ženou. Systemem německého militarismu bylo patrné zbrutalísovati mužstvo v řadách, tak aby bylo "spracováno", až by nadešel okamžik šíření německé "kultury" a "civilisace". Zdánilo se to výborné, o čemž již podána spousta dokladů.

Ze starých časů Germáni, a pokřikem, že nesou víru Kristovu mezi pohany, vyvražďili polabské Slovany. Dnes křičí, že hájí evropskou civilisaci. Jak té civilisaci rozumí, již se ukázalo a koně ona již zazářila dříve; když se Německo připravovalo k této válce, k tomuto vraždění milionů. Zazářila v brutalitě německého militarismu, v kterém byl systém. Nikde nebylo zacházeno s prostými vojáky tak brutálně jako v Německu, o čemž často zprávy na veřejnost pronikly a byla vydána kniha, nikoli někde v cizině, nikoli kniha psaná cizincem, nýbrž kniha sepsaná německou ženou. Systemem německého militarismu bylo patrné zbrutalísovati mužstvo v řadách, tak aby bylo "spracováno", až by nadešel okamžik šíření německé "kultury" a "civilisace". Zdánilo se to výborné, o čemž již podána spousta dokladů.

CELE ČESKÉ VEŘEJNOSTI, VĚM ČESKÝM SPOLKŮM A KORPORACIÍM.

DRAŽÍ KRAJANÉ!

V den 28. července, v den prohlášení války Rakouskem Srbsku, na veliké manifestační schůzi českého lidu v Plzeňském paviloně v Chicagu, soudobně s protestem proti válce, která hrozila zničiti svobodu bratrského národa srbského, ustanoven byl výbor, který by pracoval na organizaci pomocné akce, která by provázela naše sympatie postiženým slovanským bratřím. Výbor provedl po delší době a v úvaze všech dalších událostí svoji organizaci a předkládá jí české veřejnosti se žádostí o podporu Česko-Slovanského Červeného Kříže.

Organisace utvořená ku podpoře raněných, vdov a sirotků po padlých slovanských vojácích v přítomné válce, jakož i těch, kteří pro vzpuru neb jiné porušení vojenských předpisů byli trestem postiženi, dále ku podpoře těch, kteří uposlechl hlasu svého svědomí a vyhnuli se bratro-vražednému boji a konečně ku podpoře těch, kteří válkou byli uvrženi v bídu a hlad, přijmula jméno Česko-Slovanský Červený Kříž. V podobném smyslu byly utvořeny jino-slovanské organisace stejného směru, jména a efle.

Neboť, ač trváme na principu slovanské vzájemnosti, přece aby konání sbírek, jakož i pozdější rozdělování podpor mohlo se díti nejvhodnějším a nejspolečnějším způsobem, bylo usneseno, aby každá národní větve tvořila svou vlastní organizaci a úplnou samosprávou. Česko-Slovanský Červený Kříž koná tudíž sbírky v řadách svých krajanů a v prvé řadě pro postižené Čechy. My vypomáháme však v budování jiných slovanských organisací a rádi přispíváme dle potřeby a možnosti ostatním Slovanům, však v prvé řadě chceme pomáhati členům českého národa.

Způsob organisace Č. S. Č. K.

Č. S. Č. K. jest vedena širším výborem a Výkonným výborem. Širší výbor Č. S. Č. K. se skládá ze zástupců těch českých spolků, které se přihlásily za členy a dále ze zástupců českých časopisů a jednotlivců pozvaných předsedou. Širší Výbor se schází ku poradám jednou měsíčně. Širší výbor rozhoduje o důležitých otázkách a akcích Č. S. Č. K.

Výkonný výbor, který se skládá ze členů jmenovaných předsedou, schází se jednou týdně ku poradám o administrativním vedení Č. S. Č. K.

Způsob konání sbírek.

Č. S. Č. K. započal se svými sbírkami na veřejných schůzích lidu. Pokračuje nyní dále ve svých sbírkách pomocí sběracích listin, které jsou dány do oběhu prostřednictvím českých spolků a obětavých jednotlivců. Listiny vydává a sebrané peníze přijímá pokladník: Americká Státní Banka, 1825 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Způsob rozdělování podpor.

Jakmile budou dostatečné fondy pohromadě a jakmile podpory budou moei býti zaslány, bude tak učiněno a podpory budou rozděleny za pomoci vůdčích kruhů v Čechách a dle usnesení Výkonného výboru Č. S. Č. K.

Draží krajané! Dle nastíněného plánu jest patrné, že sbor Č. S. Č. K. jest sdružením naprosto lidovým, které si obralo za účel v těžké chvíli a hrozně kalamitě, ve které se náš národ dnes nalézá, podati pomocnou svou ruku, poskytnouti úlevy a útěchy, pokud naše síly stačí. Zde není třeba vyběžejících slov; události, o kterých nás noviny zpravují, mluví samy za sebe. Na nás jest, abychom ukázali, že jsme lidmi, kteří mají soucít s trpělicí, a že jsme Čechy, kteří nezapomínají svých povinností oproti svému národu a že svou láskou k tomuto dovedeme projevití skutky.

Jest nutno vzhledem ku větší efektivitě, aby veškerá pomocná akce české Ameriky byla vedena jednotně a svorně. Za tím účelem navrhueme, aby po všech českých osadách byly založeny odbočky Č. S. Č. K., které by pracovaly ve spojení s centrálním výborem v Chicagu.

Veškeré informace a sběrací listiny dodá tajemník J. V. Nigrin, 1825 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Pozn. red.—Uveřejňujeme milerádi toto prohlášení, protože obsahuje reální návrh na podporu, ke které jsme jako synové české vlasti anebo synové a desy jejich, morálně zavázáni. Odpovíme všem krajanům, aby ve smyslu tohoto prohlášení v každé české osadě založili odbočku Č. S. Č. K. a ihned zahájili činnost. Jsme přesvědčeni, že při obětavosti krajanů našich dá se mnoho dokázati a že sbírkou překvapíme svět. Národ český zakusil již mnoho příkoří a protivenství, ale doby, kterými prochází nyní, jsou jedněmi z nejhorších, jaké kdy přiválily svoje zkazomocné bouře na naši starou vlast. Pomozte, kdo můžete! Pomáhali jsme Jiho-slovanům, pomůžeme i našim vlastním bratřím ve starých vlastech, kteří mrou za šuhlé Rakousko. Přispěvky budou kvitovány v Pokroku Západu i Česko-Amer. Venkovu. Ruka naše necht se nezavírá, když naši bratři hynou a trpí pro svévolí nemaných a věrolomných císařů. Pomoz každý, kdo může a čím může!

bílisační, tiskové depše přinesly zprávy, a to z různých pramenů, o dezinování českých pluků, poněvadž odeprly táhnouti proti Srbům, došly zprávy o strašném řádění německo-rakouského vojska v Praze, které, i když nejsou doslova pravdivé, přece nějaký posklad musely mít, dnes ve čtyřtek, co toto píseme, znova došly zprávy o vzbouření ve slovanských plucích a deserech, které byly v některých až 40 procent — a najednou se dozvídáme, že Češi zrovna hoří touhou jíti na Srby a pomáhati udržení se Rakouska!

Z tohoto jedného odstavce můžeme souditi, jak asi pravdiva jsou ostatní tvrzení obsažená v onom prohlášení odboru německého válečného lořtva.

Co se týče amerických Němců, nestydlí se jim, že sympathisují se svým národem, bojují v německých plucích jejich příbuzní a o všem se německý národ odmlví; hromá břemena prohrané války, stejné jako odnese břemena války vítězný. Avšak američtí Němci jdou dále. Oni obhajují německý militarismus, oni i zde pěstují byzantský kult německého císaře, několi jako obědné svobodné republiky spíše měli by pracovati na odstranění takových institucí jako jsou monar-

FORADU A SPRÁVU SPOLKELI VOU každému podám s kolovozních pramenů státních i vládních záznamů, kdo by se chtěl usadit v kterémkoliv krajině, o které nemá spolehlivý správy. Přidávejte adresy kolek na odpočít. C. E. Šesták, Solon, Iowa. — Advertisement

Sloup a Mirácky
v č. 1268 No. 14. St. Omaha